

vroeger „een Spijker,” spreekuit Spieker, noemde, en dat huis ligt ook niet tusschen Zutphen en Dieren, maar tusschen Zutphen en Vorden, een minuut of wat van den grooten weg.

En over het „waarschijnlijk alleen verwilderd,” durf ik gerust uit te spreken, dat dit wel achterwege kan blijven en de plant zuiver wild groeit op beide plaatsen, en nog met veel meer recht dan men wel andere heet wild voor te komen. Bij Empe, op het veld tusschen de buurt en de achtersten Loenenschen molen (gem. Apeldoorn) groeit, zooals u zelf 't eerst hebt ontdekt, de plant tusschen de gewone Gagel in en door. Tusschen Zutphen en Vorden groeit hij op de heide en in dennenbosschen. 't Is blijkbaar, dat de plant er lang was vóór 't bosch; nadat de heide bezaaid was, werd het bosch gevormd. Ik liet er wortels uitgraven, die een polsdikte hadden en die wezen op overoude struiken. De Heer Groll vond ze daar reeds jaren geleden het eerst, doch heeft waarschijnlijk de streek niet zoo doorzocht als ik, anders zoude Z. Ed. er wel meer gezien hebben. Bij schatting liggen beide hoofdgroeiplaatsen toch wel drie uur van elkaar verwijderd met den IJssel er tusschen.

Ik schrijf deze verbetering over om te voorkomen, dat wellicht de eene of andere liefhebber zich zou gaan afsloven, zooals mij gebeurde, om Waliën te zoeken tusschen Zutphen en Dieren.

H. J. KOK ANKERSMIT.

Nieuwe planten gevonden in 1899.

Enkele opmerkingen bij het stukje van den Heer Heukels in afl. 9: daar worden genoemd *Petasites albus*, *Sinapis Cheiranthus*, *Bifora radians*, *Trifolium resupinatum*. Deze alle heb ik reeds vroeger gevonden; de laatste al in 1877. Ook in het volgend opstel zijn onnauwkeurigheden, b.v. de heele familie van bij den stoommolen te Deventer vertoonde ik al in 1898 van dezelfde plaats met nog meer ongenoemde.

Juncus filiformis vond ik een jaar of vier geleden ook al bij de Lutte. De Orchideën uit de omstreken van Valkenburg zijn allang vroeger gevonden. *Sisymbrium pannonicum* vond ik ook bij Rotterdam al in 1871. Van *Selinum Carvifolia* bij Berg en Dal is niet Van den Burg de eerste vinder aldaar, maar J. van Baren. Deze toonde mij de plant van hetzelfde plekje al voor enkele jaren.

H. J. KOK ANKERSMIT.

Zeewater en Zeedieren.

Zoudt u ook in de volgende aflevering van *De Levende Natuur* kunnen opgeven een recept voor kunstmatig zeewater? En kent u of een der lezers soms een adres, waar verkrijgbaar zijn levende exemplaren van zeesterren, inktvisschen, zeepaardjes?

Oosterhout.

C. G. NANKMAN.

Ik durf geen recept voor zeewater meer opgeven, mijzelf is 't steeds mislukt en ook anderen, wie ik o.a. 't recept uit Zerke gaf, hadden geen succes. Wie bemoedigender ondervinding op dit stuk heeft, wordt verzocht raad te geven. Een advies, als boven wordt gevraagd, kennen wij in ons land niet. Wie wel?

Dit is 't recept van Zerke:

Op 25 liter hard water: 663 Gr. chloornatrium, 75 Gr. chloormagnesium, 50 Gr. zwavelz. magn., 15 Gr. Zwavelz. kalium. In een apotheek te koop.

Eerst elk zout afzonderlijk oplossen in een kleine hoeveelheid water, dan vermengen en het harde water er eindelijk bij.

Het mengsel 2 à 3 weken op een koele plaats (kelder) licht toegedekt laten staan.

Later behoef alleen het verdampte water bijgevoegd te worden.

Zie ook onder recepten blz. 268 van deze aflevering. Men vergeet echter, niet dat het de water- en luchtverschuiving in 't zeewater-aquarium is, die de groote moeite oplevert.

H.

Gallen op eikels.

W. Kruitbosch te Velp. Uw vondst van 11 Sept. in de Rozendaalsche bosschen, waarop ik u per briefkaart voorloopig antwoordde, blijkt een bijzonder merkwaardige geweest te zijn. De uitwassen op de eikels, door u gezonden, zijn gallen van de galwesp *Cynipo calycis*, zeer waarschijnlijk

nooit eerder in ons land waargenomen. Ik heb van uw zending er eenige uitgedeeld; maar u krijgt er nog meer last van, dat zult u wel merken, want uw adres is door meer dan een opgevraagd. z. 15 B) 2. 300. H.

F. W. H. te Rotterdam. Van zeer vele planten met samengestelde of gevinde bladeren zijn de eerste bladeren van de jonge plant enkelvoudig. Zoo ook van uw *Mimosa*-zaailingen. De oorzaak ervan u duidelijk te maken, zooals u verzoekt... dat is geen kleinigheid en bovendien filosofie, daar doen wij in ons tijdschrift niet aan; trouwens u zou er toch weinig aan hebben met een hypothese afgescheept te worden.

H.

Lenteklokjes.

Naar aanleiding van uw artikel „Uit den Oosthoek van Twente” in de laatste afl. van de *L. N.* wil ik u mededeelen, dat de *Leucjum vernum* zonder eenige kweeking groeit op ons landgoed het Waliën bij Winterswijk en daar een dichten rand vormt langs de gracht in de nabijheid van het huis. Mijne Moeder zegt, dat ze er sedert onheugelijke tijden gestaan hebben. Daar ik sedert jaren niet in de lente op het Waliën was en dacht, dat er, een twintig jaar geleden, bij de demping van juist dat gedeelte van de gracht, waar de klokjes zoo volop bloeiden, allicht voor het plantje geen zorg was gedragen, meende ik dat ze uitgeroeid waren, maar tot onze groote verrassing vonden wij dezen zomer nog de bollen in overvloed tusschen lisschen, weer om het gedeelte, dat nog van de oude gracht over is. Wij namen ervan mede, en zullen ons dit voorjaar, zoodra de bloemen uitkomen, er van laten verzenden. Uit mijne jeugd herinner ik mij, dat er verscheidene bloempjes uit één stengel kwamen.

De Heer R. L. De Haan zeide toen, dat ze alleen te Haarlem (ik meen in de nabijheid van een kloostertuin) groeiden en een zusje ervan in Westfalen.

Wij vonden op onze wandeling dien morgen nog zeldzame planten. Weet u, dat de *Lycopodium chamaecyparissias* op de Krim bij Winterswijk groeit?

G. HILJINK-HUGENHOLTZ.

't Lijkt mij zoo toe, o. a. ook door de opmerking van den heer De Haan, dat de klokjes, die u bedoelt zomerklokjes zijn, *Leucjum aestivum*. Deze komt op nog een paar plaatsen in ons land aan grachten voor. Zend ons een ex. om 't uit te maken. H.

Kevers op 't ijs.

Toen ik in de Kerstvacantie te Amsterdam vertoefde, bracht mijn broer mij een springlevend exemplaar van de spinnende waterkever, *Hydrophilus piceus* L.

Op mijn vraag, hoe lang hij het dier reeds bewaard had, antwoordde hij mij, dat hij het pas gevangen had. Hij had het, terwijl hij schaatsen reed, op de „Machinesloot” in den Sloterpolder, over het ijs zien loopen en voor mij medegebracht.

Aan de driehoekige plaatjes op de eerste leden van de tarsen is het te zien, dat het een mannetje is.

Toen ik later zelf op de plaats kwam, waar mijn broer het dier op zijn wandeling verrast had, merkten wij op, dat het ijs nergens gescheurd was of bijten had. Daar ik niet beter wist, of de spinnende waterkevers brengen den winter in het water door, vond ik het geval vreemd genoeg, om het u te melden.

H. WILLEBRANDS,

Rijks-kweekeling te Haarlem.

Spinnende Waterkevers, doen ook in een aquarium 's winters heel raar. Ik denk dat uw ex. was gaan vliegen, om welke reden dan ook. H.

Doorgegroeide madeliefjes.

In de *De levende Natuur* van September komt een artikel voor over een buitengewoon madeliefje, gevonden en beschreven door den heer Arie Kok. Daar deze vergroeiing weinig bekend schijnt, interesseert het genoemden heer Kok misschien te vernemen, dat door mij zulk een exemplaar gevonden werd op den dijk te Waardenburg in Gelderland.

Utrecht.

Mejuffr. BEIJERMAN.